

# **Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Yhteinen kalastuspolitiikka tänään ja huomenna: Kalatalous- ja merisopimus kohti kestäväää, tieteeseen perustuvaa, innovatiivista ja osallistavaa kalastuksenhoitoa**

## **Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu**

Komissio antoi 21.2.2023 tiedonannon ”Yhteinen kalastuspolitiikka tänään ja huomenna: kalatalous- ja merisopimus kohti kestäväää, tieteeseen perustuvaa, innovatiivista ja osallistavaa kalastuksenhoitoa” (eng. The common fisheries policy today and tomorrow: a Fisheries and Oceans Pact towards sustainable, science-based, innovative and inclusive fisheries management) (COM(2023) 103 final). Tiedonanto on osa komission julkaisemaa kalastuspakettia. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli kalastuspaketista 20.3.2023 ja paketista on tarkoitus laatia neuvoston päätelmät.

## **Suomen kanta**

Suomi katsoo, että tiedonannossa esitetyt linjaukset avoimuuden lisäämiseksi, alueellistamisen jatkamisesta ja tieteen merkityksestä yhteisessä kalastuspolitiikassa ovat oikeasuuntaisia. Samoin tavoite kalakantojen kestävästä enimmäistuotosta on edelleen keskeinen. Suomi yhtyy komission arvioon siitä, että voimassa olevaa yhteisen kalastuspolitiikan perusasetusta ei ole tarpeen merkittävästi uudistaa. Sen sijaan on tarpeen vahvistaa kalastuspolitiikan toimeenpanoa.

Suomi pitää komission kutsua jäsenvaltioiden, sidosryhmien, tiedeyhteisöjen ja komission väliseen kalatalous- ja valtamerisopimukseen (Fisheries and Oceans Pact) harkinnan arvoisena. Komission esittämät viisi periaatetta (säännösten toimeenpanon varmistaminen, avoimuus, kokonaisvaltainen lähestymistapa, toimialan sosioekonominen kestäkyky ja sukupolvenvaihdos sekä panostaminen tulevaisuuteen tutkimuksella ja innovaatioilla) sopimuksen kehyksiksi ovat relevantteja myös Suomelle. Suomi katsoo, että mahdollisten toimenpiteiden tulee tarvittavilta osin perustua tieteelliseen tietoon ja olla oikeasuhtaisia, toteuttamiskelpoisia, kustannustehokkaita sekä kullekin alueelle sopivia

(ratkaisut alueellistamismenettelyn mukaisesti) ja niiden sosioekonomiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suomi katsoo, että vihreä siirtymä on keskeinen muutostekijä myös kalataloudessa ja että muutostarpeet kalastusalueiden voimanlähteissä (uusiutuvat ja vähäpäästöiset polttoaineet ja sähköistäminen) on tarpeen ottaa huomioon joustavalla tavalla kalastuslaivaston kapasiteettia (tonnisto BT ja konetehto kW) ja tukipolitiikkaa koskevissa säännöksissä. Tätä puoltaa myös siirrettävien käyttöoikeuksien soveltaminen tietyissä laivaston osissa. Suomi katsoo, että komission tulisi harkita yhteisen kalastuspolitiikan perusasetuksen ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoasetuksen muuttamista tältä osin.

Lisäksi Suomi katsoo, että merituulivoiman kasvu on syytä suunnitella niin, että se ei vaaranna kalakantojen tilaa ja lisääntymisalueita tai kalastuksen harjoittamisen mahdollisuutta.

## Pääasiallinen sisältö

Komission tiedonannon tarkoituksena on raportoida yhteisen kalastuspolitiikan toiminnasta YKP:stä annetun perusasetuksen 49 artiklan perusteella sekä esittää visio ja tie kohti kestävästä tulevaisuudesta. Se täydentää toimintasuunnitelmaa, joka koskee meriekosysteemien suojelua ja ennallistamista ja tiedonantoa kalastuksen ja vesiviljelyn energiasiirtymästä sekä raporttia kalastustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä.

Komissio katsoo, että vuonna 2013 toteutetun reformin jälkeen on saavutettu konkreettista edistymistä kohti kestävämpää kalastusta. Kalastajat, kansalaisyhteiskunta, jäsenvaltiot ja EU ovat osallistuneet kriittiseen EU:n kalakantojen jälleenrakentamiseen ja laivastojen tuomiseen kannattavalle tasolle. Kun vuonna 2009 EU:lla oli vain viisi kalakantaa MSY tasolla, vuonna 2022 niitä oli yli 60.

Monivuotiset hoitosuunnitelmat muodostavat perustan kalastusmahdollisuuksien johdonmukaiselle vuotuiselle päätöksenteolle. Kestävyyden parantaminen sekä vakaiden lainsäädäntöpuitteiden ansiosta ennustettavuus on parantanut taloudellista tilannetta vuodesta 2013. Komission mielestä YKP on myös johtanut tehokkaisiin ja hyvin organisoi-  
tuihin kalastustuotemarkkinoihin.

Komissio katsoo, että YKP:n täysimääräiseen täytäntöönpanoon liittyy vielä useita haasteita. Nopeampaa ja merkittävämpää rakenteellista muutosta tarvitaan kalastuksen ja vesiviljelyn ympäristö- ja ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Tämä on tarpeen terveellisen meriympäristön palauttamiseksi ja elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi sekä alan kestävyyden parantamiseksi, energiatehokkuuden lisäämiseksi ja hiilineutraaliuden edistämiseksi. Vesiviljelyn osalta komissio kehottaa jäsenvaltioita tukemaan innovaatioita ja hyviä käytäntöjä sekä alhaisen trofiatason tuotantoa, kuten simpukoiden ja levän viljelyä ja monen trofiatason vesiviljelyä (IMTA).

Komissio näkee YKP:ssa parantamistarpeita erityisesti seuraavissa asioissa:

- purkamisvelvoite sekä sen yhteiskunnalle ja kalastajille aiheuttamat kustannukset ja hyödyt,
- ympäristölainsäädännön ja siihen liittyvän järjestelmän täytäntöönpanon edistäminen,
- tietopohjan parantaminen ja ekosysteemiperusteisen lähestymistavan vahvistaminen, jossa otetaan huomioon sekä sosioekonomiset että ympäristöön liittyvät tavoitteet,
- ammatin tulevaisuus ja sukupolvenvaihdos,
- EU:n tutkimus- ja rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen,
- kiintiöiden jakaminen kansallisella tasolla ja prosessin avoimuus,

- laivaston kapasiteettikehitys ja sen merkitys aluksella tehtävien rakenteellisten investointien kannalta, mukaan lukien alan energiasiirtymän tukeminen, ja
- sosiaalisten indikaattoreiden kehittämistä kalastuksenhoidon valmistelussa käytettävien sosioekonomisten raporttien luotettavuuden parantamiseksi.

Edellä esitetyn perusteella komissio kehottaa jäsenvaltioita, kalatalousalan sidosryhmiä ja tiedeyhteisöä liittymään komission kanssa erityiseen kalatalous- ja valtamerisopimukseen (Fisheries and Oceans Pact), jolla vahvistetaan yhteinen sitoumus nykyisen kalastuspolitiikan täysimääräiseen täytäntöönpanoon ja edistetään YKP:n tiettyjä osia koskevaa pohdintaa ja arviointia. Tämä edistäisi kalastusviranomaisten ja sidosryhmien välistä keskustelua politiikan tulevaisuuden varmistamisesta niin sosiaalisen kuin ympäristökestokyvyn muodossa. Sopimuksen keskeisinä periaatteina olisi:

- nykyisten säännösten noudattaminen sen varmistamiseksi, että kalastusta harjoitetaan kestävästi ja että kalastuksen kielteiset ympäristövaikutukset merkittävästi vähenevät,
- päätöksenteon ja hallinnoinnin avoimuus,
- parempi hallintojärjestelmä, jolla kehitetään kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja otetaan huomioon myös muut meriympäristöön kohdistuvat paineet,
- kalastajien tunnistaminen merten isännöitsijöiksi sekä alan sosioekonomisen kestokyvyn ja ympäristöllisen kestävyys tukeminen ja sukupolvenvaihdoksen edistäminen, ja
- tulevaisuuteen suuntautuva lähestymistapa tutkimuksen ja innovaatioiden lisäämisen ansiosta

Lisäksi komissio esittää toimenpiteitä seuraavan viiden eri otsikon alla:

- Ihmisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen kalastus- ja vesiviljely-yhteisöissä,
- Osallistuminen maapallon suojelemiseen,
- YKP:n hallinnon parantaminen,
- Sopeutuminen vaihteleviin kalastusintresseihin EU:n vesien ulkopuolella, ja
- Kestävän innovoinnin ja investointien mahdollisuuksia hyödyntävä YKP

### **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

Neuvoston päätelmien hyväksyminen edellyttää jäsenmaiden yksimielisyyttä.

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

Komission on esitellyt tiedonannon EP:n kalatalousvaliokunnalle 3.3.2023.

### **Kansallinen valmistelu**

Kalastusjaosto 10.3.2023

EU-ministerivaliokunta 15.-17.3.2023 (kirjallinen menettely, maatalous- ja kalastusneuvosto)

### **Eduskuntakäsittely**

Suuri valiokunta 17.3.2023 (kirjallinen menettely)

E-kirje eduskunnalle 22.3.2023

### **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

**Taloudelliset vaikutukset**

Komission ehdottamien toimenpiteiden sekä yhteistyöhön perustuvan kalatalous- ja valtamensisopimuksen vaikutusten arvioiminen on vaikeaa. Parhaimmillaan ne edistävät kalastus- ja vesiviljelyalan kestävyyttä sekä taloudellista pohjaa. Toimien vaikuttavuutta voi heikentää tilanne, jossa niitä ei koeta relevanteiksi eikä siten sitoutumista kannustaviksi. Toimenpiteillä ei ole suoraa velvoittavuutta eikä siten myöskään suoria budjettivaikutuksia.

**Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

Tiedonannossa esitettyjen toimenpiteiden toteutus ja käytäntöön vienti riippuu pitkälti jäsenvaltioiden ja toimialan vastaanotosta sekä toimenpiteiden relevanssista kullakin merialueella ja toimialan osa-alueilla.

**Asiakirjat**

COM(2023) 103 final, komission tiedonanto

**Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

**VAHVA-tunnus**

EU/514/2023

**Liitteet****Viite**